

ROMÂNIA
TRIBUNALUL MARAMUREȘ
SECȚIA I CIVILĂ

Dosar nr.

ÎNCHEIERE

Ședința publică din 29 noiembrie 2024

Instanța constituită din:

PREȘEDINTE

Asistent judiciar

Asistent judiciar

Grefier

Pe rol fiind soluționarea cererii formulate de contestatorul, în contradictoriu cu intimata, având ca obiect contestație decizie de pensionare.

La apelul nominal făcut în ședința publică se prezintă contestatorul, lipsă fiind intimata

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care:

Potrivit dispozițiilor art. 219 Cod procedură civilă, instanța procedează la verificarea identității părților prezente.

Contestatorul se legitimează cu cartea de identitate

Instanța reține că la termenul precedent de judecată s-a pus în discuția părților dacă trebuie sesizată Înalta Curte de Casație și Justiție. Între timp, problema a fost parțial soluționată în sensul că alte instanțe a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție, cu acele chestiuni de drept, însă a rămas o singură chestiune de adresat, respectiv dacă dispozițiile art. 20 alin. 2 din OUG nr. 59/2000 se aplică și persoanelor înscrise la pensie anterior anului 2019, când a fost modificat acest articol. Față de acest aspect, instanța pune în discuția contestatorului dacă apreciază că ar trebui sau nu sesizată Înalta Curte de Casație și Justiție cu acest aspect.

Contestatorul arată că lasă la aprecierea instanței sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Instanța reține cauza în pronunțare asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la dezlegarea unei chestiuni de drept vizând chestiunea dacă art. 20 alin. 2 din OUG nr. 59/2000 se aplică și persoanelor înscrise la pensie anterior modificării acestei dispoziții legale prin Legea 234/2019.

TRIBUNALUL

Având în vedere dispozițiile art. 396 alin. 1 și 2 Cod procedură civilă,

DISPUNE:

Amână pronunțarea soluției la data de 13.12.2024, prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței.

Pronunțată în ședința publică de azi 29 noiembrie 2024.

PREȘEDINTE

.....

ASISTENȚI JUDICIARI

.....

GREFIER

.....

ROMÂNIA
TRIBUNALUL MARAMUREȘ
SECȚIA I CIVILĂ

Dosar nr.

ÎNCHEIERE – sesizare ICCJ

Ședința publică din 13 decembrie 2024

Instanța constituită din:

PREȘEDINTE

Asistent judiciar

Asistent judiciar

Grefier

Pe rol fiind pronunțarea soluției asupra cererii formulate de contestatorul, în contradictoriu cu intimata, având ca obiect contestație decizie de pensionare.

Dezbaterile asupra cererii și susținerile orale ale părților au avut loc la data de 29.11.2024, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată care face parte integrantă din prezenta, când instanța, în aceeași compunere, pentru a delibera, a amânat pronunțarea soluției pentru astăzi, când a hotărât următoarele:

INSTANȚA,

Deliberând asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu dezlegarea unei chestiuni de drept, conform O.U.G. nr. 62/2024, reține următoarele:

1. Cu privire la starea de fapt

Reclamantul s-a înscris la pensie pentru limită de vârstă prin decizia de pensie nr. 237814/06.11.2009. La data de 04.12.2023 acesta se adresează pârâtei cu o cerere prin care solicită recalcularea pensiei pentru limită de vârstă prin valorificarea în condiții speciale de muncă a perioadelor de activitate vizate de adeverințele nr. 3562/10.11.2023, nr. 28754/10.11.2023, nr. 7275/08.11.2023 și nr. 2693/07.11.2023. Conform adeverinței nr. 3652/10.11.2023, eliberate de, în perioada 01.08.1965-20.02.1966 și în perioada 01.04.1968-01.02.1970, reclamantul a fost angajatul pe postul de tehnician silvic. Prin adeverința nr. 28754/10.11.2023, eliberată de, se atestă că în perioada 01.11.1975-31.03.1979, reclamantul a fost angajatul, pe postul de tehnician silvic principal. Adeverința nr. 7275/08.11.2023, eliberată de, prevede că în perioada 15.11.2001-01.06.2006 reclamantul a fost angajatul pe postul de pădurar. În fine, din cuprinsul adeverinței nr. 2693/07.11.2023, eliberate de, rezultă că în perioada 01.06.2005-21.09.2009 reclamantul ar fi fost angajatul pe postul de pădurar. Toate aceste adeverințe au fost eliberate în temeiul art. 20 din O.U.G. nr. 59/2000 privind Statutul personalului silvic. Cererea reclamantului a fost respinsă prin decizia nr. 237814/12.01.2024 cu motivarea că nu există temeii legal pentru valorificarea perioadelor atestate de adeverință în condiții speciale.

2. Litigiul

Prin cererea înregistrată pe rolul instanței la data de 20.04.2024 reclamantul a solicitat, în contradictoriu cu pârâta, anularea deciziei nr. 237814/12.01.2024 și obligarea pârâtei să-i valorifice în condiții speciale perioadele în care a desfășurat activități dintre cele prevăzute de art. 20 alin. (2) din O.U.G. nr. 59/2000, arătând, în esență, că s-a înscris la pensie pentru limită de vârstă anterior intrării în vigoare a Legii nr. 234/2019 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2000

privind Statutul personalului silvic și că, raportat la modificările aduse de acest act normativ art. 20 din O.U.G. nr. 59/2000 privind Statutul personalului silvic, dar și la dezlegările date de Înalta Curte de Casație și Justiție prin decizia nr. 36/2023, pronunțată în procedura dezlegării unei chestiuni de drept, acesta este îndrituit la valorificarea în condiții speciale a perioadelor în care a avut calitatea de personal silvic.

Pârâta a depus note scrise prin care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată, invocând că din cuprinsul adeverințelor nu rezultă că reclamantul ar fi derulat activitățile menționate de art. 20 alin. (2) din O.U.G. nr. 59/2000 cel puțin 50% din timpul normal de muncă și că nu se poate recunoaște derularea activității în condiții speciale de muncă anterior datei de 01.04.2001.

La termenul de judecată din data de 13.09.2024 instanța, în temeiul art. 2 din O.U.G. nr. 62/2024 a dispus amânarea judecării și citarea părților cu mențiunea de a exprima un punct de vedere asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire, printre altele, la modalitatea de interpretare a art. 20 alin. (3) din O.U.G. nr. 59/2000 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale în cazul persoanelor care s-au înscris la pensie anterior intrării în vigoare a Legii nr. 234/2019.

3. Chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită

Raportat la obiectul cererii de chemare în judecată și la motivele de fapt și de drept dezvoltate în cuprinsul acesteia, se impune lămurirea chestiunii de drept dacă dispozițiile art. 20 alin. (3) din O.U.G. nr. 59/2000 privind Statutul personalului silvic se impun a fi interpretate în sensul că se aplică și persoanelor care s-au înscris la pensie anterior intrării în vigoare a art. I din Legea nr. 234/2019 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2000 privind Statutul personalului silvic și care au formulat o cerere de recalculare conform art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice sau, din contră, sunt aplicabile numai persoanelor care au formulat cerere de înscriere la pensie ulterior intrării în vigoare a acestei norme.

4. Cu privire la îndeplinirea condițiilor pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu dezlegarea unei chestiuni de drept

Conform art. 1 alin. (1) și (2) din O.U.G. nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice „(1) Prezenta ordonanță de urgență se aplică în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal.

(2) Prezenta ordonanță de urgență se aplică și în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau/și cele privind alte prestații de asigurări sociale ale personalului prevăzut la alin. (1)”.

Totodată, art. 2 alin. (1) din același act normativ prevede că „Dacă în cursul judecării proceselor prevăzute la art. 1, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”, iar art. 4 că „Dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență se completează cu cele ale Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu celelalte reglementări aplicabile în materie”.

În fine, conform art. 519 C. pr. civ. „Dacă, în cursul judecării, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei

lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

Din interpretarea sistematică a normelor citate rezultă că instanța poate dispune, în temeiul O.U.G. nr. 62/2024, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu dezlegarea unei chestiuni de drept atunci când sunt îndeplinite următoarele condiții cumulative și imperative: existența unei cauze vizând drepturi salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice sau privind prestații de asigurări sociale, aflate în curs de judecată, instanța să judece cauza în primă sau ultimă instanță, să existe o chestiune de drept, soluționare pe fond a cauzei să depindă de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curte de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare. Toate aceste condiții sunt îndeplinite în cauză.

Astfel, în ceea ce privește domeniul de aplicare al normei, Tribunalul reține că în cauză se pune problema modalității de valorificare la pensie a unui stagiu de cotizare realizat de către reclamant în calitate de personal plătit din fonduri publice. Cu privire la cel din urmă aspect, se impune a fi subliniat că în perioada în care reclamantul a fost angajat anterior anului 1989 acesta a fost indubitabil plătit din fonduri publice. Această condiție este însă îndeplinită și pentru perioada ulterioară, împrejurarea că reclamantul a fost angajat al unor Regii Autonome neexcluzând concluzia că era plătit din fonduri publice. În această privință, includerea personalului silvic în categoria personalului plătit din fonduri publice a fost tranșată prin Decizia nr. 7/2021, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în recurs în interesul legii, în care s-a reținut că *„Existența acestui spor este în concordanță și cu prevederile Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice [...]. În anexa nr. VII din Legea-cadru nr. 153/2017, aplicabilă acestei categorii de personal, la art. 9 din capitolul II, denumit «Sporuri și alte drepturi», se prevede că: «Personalul încadrat în autoritățile și instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii beneficiază de sporurile și indemnizațiile aplicabile domeniului de activitate în care este încadrat»”.* Așadar, litigiul se încadrează în domeniul de aplicare al O.U.G. nr. 62/2024. De asemenea, cât privește condiția secundă și aceasta este îndeplinită, cauza aflându-se în etapa judecătii în primă instanță.

Referitor la cea de-a treia condiție, Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat, în jurisprudența sa, că din încheierea de sesizare întemeiată pe art. 2 din O.U.G. nr. 62/2024 trebuie să rezulte existența unei veritabile chestiuni de drept, care să reclame intervenția instanței supreme (Decizia nr. 62/2024 nepublicată). Această condiție este îndeplinită în cauză, modul de formulare al actelor normative, dar și succesiunea în timp a acestora reclamând intervenția Înaltei Curți de Casație și Justiție în scopul de a preveni formarea și consolidarea unei jurisprudențe divergente.

Astfel, instanța reține că, în forma sa inițială, art. 20 din O.U.G. nr. 59/2000 avea următorul conținut: *„Personalul silvic de toate gradele, angajat pentru administrarea fondului forestier, indiferent de natura proprietății acestuia, are drepturi și obligații care decurg din legislația în vigoare, din prevederile prezentului statut, precum și din prevederile contractului colectiv de muncă, în unitățile în care acesta se încheie.”*

Prin Legea nr. 234/2019, intrată în vigoare la 16.12.2019, acest articol s-a modificat, având actualmente următorul conținut: *„(1) Personalul silvic are drepturile și obligațiile prevăzute de legislația în vigoare, precum și pe cele stabilite prin contractele individuale și/sau colective de muncă și contractele de mandat încheiate în condițiile legii.*

(2) Locurile de muncă din domeniul silvicultură, care presupun desfășurarea a cel puțin uneia dintre următoarele activități: paza fondului forestier, a fondurilor cinegetice și piscicole și a ariilor naturale protejate; control silvic și cinegetic; exploatări forestiere; construcții forestiere; lucrări specifice de teren în activitatea de fond forestier și împăduriri, reprezintă locuri de muncă în condiții speciale, conform reglementărilor legale.

(3) *Perioadele în care personalul silvic a desfășurat activități în locuri de muncă încadrate în condiții speciale conform prezentei ordonanțe de urgență reprezintă stagiul de cotizare realizat în condiții speciale de muncă, determină reducerea vârstei standard de pensionare cu 1 an pentru fiecare 5 ani în care și-a exercitat profesia în locurile de muncă prevăzute la alin. (2), precum și majorarea punctajelor lunare de pensie.*

(4) *Perioada de vechime în muncă realizată în condiții speciale de muncă se înregistrează de către angajator, iar dovada se face cu adeverințe eliberate de către angajatori sau de către deținătorii legali de arhive.”*

Cele din urmă dispoziții evocate au făcut deja obiectul unei dezlegări din partea Înaltei Curți de Casație și Justiție, care prin decizia nr. 36 din 15 mai 2023, pronunțată de completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, a statuat că „*Locurile de muncă din domeniul silvicultură, în care se desfășoară activitățile menționate la art. 20 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2000, se încadrează ope legis în condiții speciale.*

Personalul silvic care a desfășurat activitățile indicate la art. 20 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2000, anterior intrării în vigoare a Legii nr. 234/2019, beneficiază de încadrarea locului de muncă în condiții speciale și de drepturile prevăzute la art. 20 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2000.

Obținerea beneficiilor prevăzute de art. 20 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2000 la data deschiderii drepturilor de pensie nu este condiționată de plata contribuțiilor de asigurări sociale, iar dovada acestora nu trebuie să rezulte din declarația nominală de asigurare pentru perioada ulterioară datei de 1 aprilie 2001.”

Se impune a fi observat că decizia menționată dezleagă doar trei aspecte, respectiv faptul că activitățile prevăzute de art. 20 alin. (2) din O.U.G. nr. 59/2000 se încadrează *ope legis* în condiții speciale, că încadrarea în condiții speciale are loc și cu privire la activitatea derulată anterior intrării în vigoare a Legii nr. 234/2019 și că obținerea beneficiilor prevăzute de art. 20 alin. (3) din O.U.G. nr. 59/2000 nu este condiționată de plata contribuțiilor de asigurări sociale și nici de mențiunea corespunzătoare în declarația nominală de asigurate. Aceasta nu dezleagă însă, nici prin dispozitiv și nici în mod univoc prin considerente, chestiunea dacă beneficiile prevăzute de art. 20 alin. (3) din O.U.G. nr. 59/2000 se cuvin a fi recunoscute și persoanelor înscrise la pensie anterior intrării în vigoare a Legii nr. 234/2019. Faptul că se recunoaște încadrarea activității în condiții speciale de muncă și anterior intrării în vigoare a Legii nr. 234/2019 nu permite automat concluzia că acest beneficiu se extinde și în privința persoanelor care erau deja înscrise la pensie, având în vedere că dispozițiile legale ce reglementează înscrierea la pensie sub toate aspectele, inclusiv cele referitoare la stagiul de cotizare și la beneficiile ce decurg din realizarea unui stagiul de cotizare în condiții speciale de muncă sunt, în afara unor dispoziții legale expres, cele de la momentul înscrierii la pensie. Cu toate acestea, recunoașterea încadrării retroactive a unei activități în condiții speciale de muncă determină o dificultate de interpretare cu privire la împrejurarea dacă acest beneficiu poate fi valorificat prin mecanismul cererii de recalculare de drept comun, reglementat de art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010, în condițiile în care, de regulă, atunci când legiuitorul a dorit să extindă la persoanele înscrise anterior la pensie un beneficiu reglementat de o lege nouă, inclusiv în materia condițiilor de muncă, a prevăzut în mod expres posibilitatea de recalculare a pensiei la cerere sau din oficiu. Mai mult, recunoașterea beneficiului prevăzut de art. 20 alin. (3) din O.U.G. nr. 59/2000 și persoanelor înscrise la pensie anterior intrării în vigoare a Legii nr. 234/2019 ridică o problemă și din perspectiva retroactivității legii, aspect care pare să fi fost avut în vedere și de Înalta Curte de Casație și Justiție în considerentele deciziei nr. 36 din 15 mai 2023.

Totodată, trebuie remarcat că Legea nr. 234/2019 nu cuprinde nicio dispoziție tranzitorie privitoare la modalitatea de aplicare a sa în timp și nici nu a reglementat dacă dispozițiile nou introduse sunt sau nu aplicabile și persoanelor care s-au înscris la pensie anterior intrării în sale în vigoare. Acest vid de reglementare determină în sine o dificultate de interpretare cu privire la aplicarea tranzitorie a legii, în prezența sa fiind posibile, deopotrivă, două interpretări. O primă interpretare, în care se apreciază că în lipsa unei norme exprese

care să reglementeze posibilitatea de recalculare a pensiei din oficiu sau la cerere, persoanele înscrise la pensie anterior intrării în vigoare a Legii nr. 234/2019 nu pot beneficia de regimul mai favorabil prevăzut de acest act normativ și o alta în care, s-ar aprecia că atâta timp cât încadrarea activității în condiții speciale are loc și pentru trecut, s-ar cuveni recunoașterea beneficiilor tuturor persoanelor care au derulat activitățile ce au fost încadrate în condiții speciale, indiferent de data înscrierii la pensie.

În fine, așa cum s-a anticipat, la consolidarea dificultăților de interpretare contribuie și împrejurarea că, în multiple alte ocazii, legiuitorul a reglementat în mod expres, prin actul normativ ce a introdus dispoziții de favoare în materia stabilirii dreptului la pensie, faptul că noile norme își extind efectele și în privința persoanelor înscrise anterior la pensie, urmând să aibă loc o recalculare specială din oficiu sau la cerere, după caz.

Prin urmare, conchidem că existența unor acte normative care s-au succedat în timp, dublată de un vid de reglementare a situației persoanelor care s-au înscris anterior la pensie, determină existența unei chestiuni de drept suficient de reale și serioase încât să reclame intervenția Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru stabilirea modalității de interpretare a normelor.

De dezlegarea chestiunii de drept depinde, cu puterea evidenței, soluționarea pe fond a cauzei, având în vedere că de aplicarea sau nu a dispozițiilor art. 20 alin. (3) din O.U.G. nr. 59/2000 și persoanelor înscrise la pensie anterior intrării în vigoare a Legii nr. 349/2019 depinde dacă aceste beneficii se cuvin sau nu și reclamantului.

Totodată, chestiunea de drept a cărei lămurire se cere de drept nu a făcut obiectul statuării Înaltei Curte de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare. Sub acest aspect, Tribunalul reține că așa cum s-a arătat, prin decizia nr. 36 din 15 mai 2023 pronunțată de completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție nu a fost dezlegată și această chestiune de drept nici prin dispozitiv și nici prin considerente, neexistând statuări care să se refere la persoanele înscrise la pensie anterior intrării în vigoare a Legii nr. 234/2019.

Conchizând, instanța reține că sunt îndeplinite condițiile pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu dezlegarea unei chestiuni de drept.

5. Opinia părților

Reclamantul nu a formulat un punct de vedere asupra modului de interpretare a art. 20 alin. (3) din O.U.G. nr. 59/2000 prin raportare la persoanele înscrise la pensie anterior intrării în vigoare a Legii nr. 234/2019, însă din cererea de chemare în judecată se deduce concluzia că în aprecierea sa aceste dispoziții sunt aplicabile și persoanelor înscrise anterior la pensie.

Pârâta, în schimb, a depus concluzii scrise, prin care a arătat că, în aprecierea sa, art. 20 alin. (3) din O.U.G. nr. 59/2000 se aplică doar persoanelor înscrise la pensie ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 234/2019. În acest sens, s-a arătat că Legea nr. 234/2019 nu prevede posibilitatea recalculării din oficiu sau la cerere a pensiilor stabilite anterior. S-a arătat, de asemenea, că aceeași concluzie s-ar deduce și din considerentele Deciziei nr. 36/2023 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin care s-a reținut că acordarea unor beneficii pentru munca prestată anterior intrării în vigoare a Legii nr. 234/2019 nu poate echivala cu retroactivitatea legii, deoarece aceste beneficii sunt acordate numai pentru viitor, celor care vor formula cerere de înscriere la pensie după momentul intrării în vigoare a acestui act normativ.

6. Opinia instanței

În opinia instanței, art. 20 alin. (3) din O.U.G. nr. 59/2000 se impune a fi interpretat în sensul că beneficiile prevăzute de această dispoziție se aplică numai persoanelor înscrise la pensie după intrarea în vigoare a Legii nr. 234/2019, iar persoanele înscrise la pensie anterior acestui moment nu pot beneficia de acestea prin formularea unei cerere de recalculare întemeiate pe art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010. Mai multe argumente pot fi aduse în acest sens.

Astfel, cu toate că prin decizia nr. 36 din 15 mai 2023, pronunțată de Înalte Curte de Casație și Justiție în dezlegarea unor chestiuni de drept, s-a statuat că locurile de muncă

prevăzute de art. 20 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2000 au fost încadrate de legiuitor în condiții speciale de muncă și pentru trecut, trebuie totuși remarcat că, prin aceeași decizie, s-a reținut că obținerea beneficiilor se raportează la data deschiderii dreptului la pensie. Prin urmare, art. 20 alin. (2) din O.U.G. nr. 59/2000 recunoaște activitatea prestată ca fiind în condiții speciale chiar și pentru trecut, însă numai pentru cei care au îndeplinit condițiile de înscriere la pensie după intrarea în vigoare a Legii nr. 234/2019, fără însă a recunoaște un drept la recalcularea pensiei cu valorificarea activității în condiții speciale pentru cei care s-au înscris la pensie anterior acestui moment.

De altfel, în considerentele deciziei anterior menționate, s-a reținut că „127. În jurisprudența recentă de unificare a practicii judiciare a fost identificată situația similară creată de Legea nr. 104/2003 privind manipularea cadavrelor umane și prelevarea organelor și țesuturilor de la cadavre în vederea transplantului, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 213 din 25 martie 2014 (Legea nr. 104/2003), care la art. 22 statuează că „Personalul care își desfășoară activitatea în serviciile de anatomie patologică și prosecturi ale spitalelor, (...) se încadrează în categoria locurilor de muncă în condiții deosebite de muncă”. În acest cadru, prin Decizia nr. 24 din 14 octombrie 2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii s-a recunoscut aplicarea acestor dispoziții legale și pentru perioadele anterioare intrării în vigoare a legii, tocmai în considerarea faptului că activitatea medicilor legiști a fost aceeași și anterior și ulterior adoptării Legii nr. 104/2003, astfel încât s-a apreciat că dificultatea sporită a muncii, respectiv pericolele aferente acesteia, trebuie recunoscute și valorificate și pentru perioada anterioară datei intrării în vigoare a legii, fiind necesară compensarea corelativă a eforturilor depuse inclusiv sub aspectul **unor beneficii la data deschiderii dreptului la pensie.**

[...]

129. Ca și în cazul categoriilor profesionale anterior menționate, rațiunea încadrării în condiții speciale de muncă a unor anumite activități a fost aceea de a se recunoaște și valorifica acele beneficii aferente desfășurării unei munci în anumite condiții de risc, care, fie că a fost prestată ulterior adoptării legii de recunoaștere a condițiilor speciale, fie că a fost prestată anterior acestui moment, a avut drept efect o erodare suplimentară a capacităților fizice și mentale ale acestor angajați, față de lucrători care muncesc în condiții normale.

130. Aceeași concluzie se desprinde și din expunerea de motive avută în vedere pentru adoptarea Legii nr. 234/2019, unde se învederează că modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2000 se impune față de „situația actuală”, descrisă prin „creșterea numărului și gravității agresiunilor comise asupra personalului silvic de către cetățeni (...), urmate în majoritatea cazurilor de perioade lungi de spitalizare a personalului silvic sau chiar de decese”, **rezultând că aceste împrejurări nu au putut fi constatate pentru viitor, ci relevă situația existentă la data inițiativei legislative.**

131. Acordarea unor beneficii pentru munca prestată anterior momentului intrării în vigoare a Legii nr. 234/2019 nu poate fi echivalată cu retroactivitatea legii, **deoarece aceste beneficii sunt valorificate după intrarea legii în vigoare, pentru viitor.** Principiul neaplicării retroactive a legii trebuie interpretat în sensul de a nu se impune sarcini sau a nu se aplica efecte defavorabile cetățeanului pentru trecut, în temeiul unei legi noi, nicidecum de a nu se recunoaște pentru trecut beneficii în favoarea acestuia.

[...]

136. Or, **cererile de deschidere a dreptului la pensie cu care au fost sesizate instanțele judecătorești reprezintă un astfel de efect viitor al activității desfășurate în condițiile prevăzute de art. 20 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2000. Drept urmare, nu se poate vorbi de aplicarea retroactivă a legii.”**

Din cuprinsul considerentelor anterior citate rezultă că legiuitorul a dispus încadrarea activităților prevăzute de art. 20 alin. (2) din O.U.G. nr. 59/2000 având în vedere situația existentă la data adoptării Legii nr. 234/2019, însă ca un beneficiu ce va fi acordat pe viitor persoanele care se vor înscrie la pensie după intrarea în vigoare a acestui act normativ. De

altfel, Înalta Curte de Casație și Justiție și-a întemeiat concluzia asupra neretroactivității legii tocmai pe faptul că prevederile Legii nr. 234/2019 vor fi aplicate numai celor care vor formula cerere de deschidere a dreptului la pensie după data intrării în vigoare a acestui act normativ.

Totodată, așa cum a remarcat și Înalta Curte de Casație și Justiție în decizia nr. 36 din 15 mai 2023, legiuitorul a încadrat în condiții speciale activitatea desfășurată de personalul silvic având în vedere o sumă de riscuri care s-au acumulat progresiv până la punctul la care să justifice o atare măsură. Este însă dificil de afirmat că această rațiune ar subzista și în cazul personalului silvic care și-a derulat activitatea și s-au înscris la pensie cu mult înainte de intervenția legiuitorului.

În plus, trebuie remarcat că acolo unde legiuitorul a dori să ofere anumite beneficii și celor care s-au înscris la pensie anterior reglementării acestora, a prevăzut în mod expres că pensiile aflate în plată se vor recalcula la cerere sau din oficiu. Așa este, spre exemplu, art. II din O.U.G. nr. 108/2020, art. II din Legea nr. 74/2022, art. II din Legea nr. 351/2022, art. II din Legea nr. 289/2020, art. II din Legea nr. 221/2018, art. 65 alin. (8), art. 169¹ alin. (5) și art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010. Însă, în privința personalului silvic înscris la pensie anterior intrării în vigoare a Legii nr. 234/2019, nu există vreo dispoziție legală care să prevadă posibilitatea recalculării pensiei la cerere sau din oficiu prin valorificarea activității în condiții speciale de muncă.

Nu se poate pune problema nici a unei recalculări conform art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010, întrucât ipoteza nu pare a se circumscrie domeniului de aplicare al acestei norme. Astfel, conform dispoziției legale evocate, recalcularea poate avea loc prin *„prin adăugarea veniturilor și/sau a stagiilor de cotizare, perioadelor asimilate stagiilor de cotizare prevăzute de lege și prin valorificarea altor documente de natură să conducă la modificarea drepturilor de pensie”*. Toate ipotezele descrise de normă par a se circumscrie fie situației în care s-au realizat stagiile de contribuție după înscrierea la pensie, fie celei în care sunt valorificate venituri, stagii de cotizare sau alte documente, care atestă o realitate existentă la data înscrierii la pensie, însă care, din varii considerente, nu au fost valorificate la acel moment. Or, încadrarea, inclusiv pentru trecut, de către legiuitor a activităților prevăzute de art. 20 alin. (2) din O.U.G. nr. 59/2000 în categoria condițiilor speciale de muncă nu determină concluzia că această încadrare ar fi existat la data înscrierii la pensie.

Față de cele arătate, instanța, în temeiul art. 1 alin. (2) și art. 2 alin. (1) din O.U.G. nr. 62/2024, va dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu dezlegarea următoarei chestiuni de drept: dacă dispozițiile art. 20 alin. (3) din O.U.G. nr. 59/2000 privind Statutul personalului silvic se impun a fi interpretate în sensul că se aplică și persoanelor care s-au înscris la pensie anterior intrării în vigoare a art. I din Legea nr. 234/2019 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2000 privind Statutul personalului silvic și care au formulat o cerere de recalculare conform art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice sau, din contră, sunt aplicabile numai persoanelor care au formulat cerere de înscriere la pensie ulterior intrării în vigoare a acestei norme.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE:**

În temeiul art. 1 alin. (2) și al art. 2 alin. (1) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 62/2024 dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Dacă dispozițiile art. 20 alin. (3) din O.U.G. nr. 59/2000 privind Statutul personalului silvic se impun a fi interpretate în sensul că se aplică și persoanelor care s-au înscris la pensie anterior intrării în vigoare a art. I din Legea nr. 234/2019 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2000 privind Statutul

personalului silvic și care au formulat o cerere de recalculare conform art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice sau, din contră, sunt aplicabile numai persoanelor care au formulat cerere de înscriere la pensie ulterior intrării în vigoare a acestei norme”.

Suspendă soluționarea cauzei până la dezlegarea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a chestiunii de drept cu care a fost sesizată.

Dispune comunicare, în copie, prin poștă electronică, a prezentei încheieri celorlalte instanțe competente să soluționeze, în primă instanță sau în calea de atac, litigii de muncă și asigurări sociale.

Pronunțată azi, 13 decembrie 2024, prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței.

PREȘEDINTE

.....

ASISTENȚI JUDICIARI

.....

GREFIER

.....

Red./t.red.:/18.12.2024

4 ex./com. 2 ex.